

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Egész évre... — 8 kor.

=====
Egyes szám 40 fill.
=====

HERKULES

SZERKESZTİK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.

=====
Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csónakázó-Egylet,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Úszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egylet,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyeyi Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaihelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A lőcsei diákok.

Igazi tanár-gyönyörűségben volt részem, hogy a nm. miniszter ur Lőcsére küldött az ottani kir. kath. főgimnázium és áll. főreáliskola tornatanításának megfigyelésére. Mindkét iskolában a legörvendetesebb tapasztalatom az volt, hogy a diákság a legkisebttől a legnagyobbig jó kedvvel játszik. Az igaz, hogy olyan játszótérre is van ez iskoláknak, melyet keveset találunk az országban; fenyők alján, patak partján, bársonyos sima gyeppel, bekerítve, menedékszinnel, szertárral ellátva. — Az iskoláktól a játéktér kissé (20—25 perc) távol van, de a hegyen fekvő Lőcse városában közelebb alkalmas tér általában nincs is. Már most képzelje el az olvasó, hogy a festői szép játéktéren mily öröm nézni a 150 tanuló vidám lármás játékát. A nagy térségen a gimnázium ifjúsága egyszerre játszott füleslabdát, kifutót, kutyát, macskát, hármaskapót stb. A játékvezető tanároknak már semmi beavatkozására sem volt szükség; minden csapat tudja a játékot, talál elég helyet a térségen, van játékeszköze és a mi a fő van játékkedve. Két teljes órán át folyt előttünk a játék, s a fiukat alig lehetett a játéktérről haza vezetni.

Kérték a tanárokat, hogy rendezzenek futóversenyt. Ebben is minden tanuló résztvett. A távolság természetesen csak 20—25 lépés volt, mert a fiuk már valóban fáradtak voltak.

Most e szépemlékü órák után csodálkozva kérdezzük, hogy miért szólhat tornatanár a játékorák ellen, miként óhajthatja valaki, hogy e legideálisabb testgyakorlatot bármi módon is korlátozzuk? Igaz, hallotunk olyan játékdélutánokról is beszélni, hol a tanuló és tanár egyformán unatkozik, mert egyformán nem tud és soha nem is tudott játszani! Ugyde azért iskola az iskola, hogy tanár és tanuló tanuljanak. Erre is kitűnő példa Lőcse. Itt ma a székely kótyajátékot, az általunk annyiszor dicsért és több versenyen bemutatott játékot a szász és tót gyerekek már az utcán is játszószák. Az iskolák mostani két fiatal tanára a kótyajátékot már java virágzásban találta itt, mert a székelyföldről ideszármazott Hadik Richárd tanár már 30 évvel ezelőtt megtanította a tanulókat e játékra. Hadiknak különben is nagy érdeme van a lőcsei iskolák körül. Régebben maga is tanított tornát és most is jó barátja ügyünknek. Nem tévedünk talán, ha az ily tanároknak tulajdonítjuk azt

az érdemet, hogy az ifjuság testnevelésének Lőcse minden tanára és az egész város közönsége jóakarója.

Lőcse különben is kiválóan alkalmas helye az iskolának. A városnak van vízvezetéke, villanyvilágítása, kitűnő jó levegője. A város erkölcsse a legtisztább. A rendőrkapitány nemcsak kitűnő őre a közerkölcsiségnek, hanem a közisztaság, a város szállításnak leglelkesebb munkása. Azt lehet mondani, hogy Lőcse minden helye tiszta és szép minden embere becsületes. Ily városban nevelkedik az ifjuság a lelkes tanárok keze alatt igaz emberré, mondjuk hozzá jó magyarrá is. Az iskolák száz és tót tanulói a magyarokkal békés együttélésben munkálkodnak.

Visszatérve a mi tárgyunkra, meg kell jegyeznünk hogy a reáliskolának remek épülete, kitűnően felszerelt tornaterme és nagy udvara van. A százados gimnázium új hatalmas épület most készül, addig a régi szűk épülete és egy kis tornateremben huzza meg magát az ifjuság. A tornaterem felszerelése nagyon hiányos; egy korlát, egy ló és egy nyújtó alkotja a szerálmányt. És mit tapasztalunk? A kevés szeren tornázó gimnázisták határozottan jobb szertornászok a reálistáknál. Ez természetes is, mert e három szeren a tornászok több kedvvel tornásznak, mert haladásuk lelkesíti őket.

Régen mondjuk már, hogy a szertornázás nem okvetlen szükséges, sőt több tekintetben veszélyes az ifjuságra, de Lőcsén láttuk valójában, hogy a játék és sport útján mily szép eredményt lehet elérni.

Mindkét iskola rendszeresen üzi a korcsolyázást, a reáliskola a nagy udvarán, a gimnázium a saját korcsolya pályáján. Az iskola 80—90 pár korcsolyát ad a tanulóknak. A szánkózás rendkívül kedvelt sportja az ifjuságnak. A tanárság és a rendőrség által kijelölt veszélytelen lejtőkön százával szánkóznak a tanulók. A gimnáziumnak van több szánkója, de többet nem kell beszerezni, mert a minták után a fiuk remek szánkókat csináltak maguk.

A skí sportnak is van sok hive a felső osztályu tanulók köréből.

Kirándulások minkét iskolában rendeztetnek. A Tátrába évenként ellátogatnak a fiuk tanáraik kiréretében. De hogy ne terjedne a kirándulási kedv, mikor a gimnázium tanárai közt ott van a még ma is friss erejü Dénes Ferencz, az első magyar Tátra-kalauz írója, 40 éves tanár, ki még a mult évben is fenn volt a Lomniczi csucson! — Mily remek példa ez az ifjuság előtt. Az ősz szakálu, vidám kedélyü tanár után lelkesen megy fel a tetőre az ifjuság.

A gimnáziumban van tornakör is, melyben a tanulók tanári vezetés mellett tornásznak.

Ez évben 32 különórán gyakorolták a tagok a tornázást.

Mindkét iskolának van deák-asztala, melyet a tanárok alapítottak s közadakozásból tartanak fenn. Láttuk a fiuk étkezését; pompás, bőséges, tiszta ételt kapnak, még vacsorára is pecsenyét. Istenem, bár a tanárság ellen oly könnyen kitörő napi sajtó látná a szegényen élő tanároknak ezen szép alapítását s azt a nehéz munkát, mit ily nemzetiségi vidéken végeznek. Van mindkét iskolának teljes vonós zenekara, énekkara és lelkes munkáju önképző köre, hol a magyar dal és magyar szó hibátlanul és lelkesen hangzik a tót és német tanulók ajkáról.

Nem szükséges részleteznünk e szép eredmények után a tornatanítás menetét, sem a két iskolában tapasztalt egyéb kiválóságokat, de azt meg kell említenünk mi nélkül e szép eredmény nehezen lett volna elérhető, hogy az iskolák igazgatói: Kalmár Elek a gimnáziumnál, Bauer József a reáliskolánál maguk is lelkes barátjai ügyünknek, szerető barátjai a tanulóknak. E két iskolában a fegyelemről beszélni sem kell, itt oly szeretettel megy minden mint egy jól nevelt családban. Az igazgatók névről ismerik minden tanulójukat, a velök való érintkezés a jó atyákat juttatják eszünkbe.

A tornatanítás két lelkes ifju kollégánk kezében van; a gimnáziumban Riedl Oszkár, a reáliskolában Podhorszky Győző tanitanak. Mindketten tartalékos tiszték, mit azért említek meg, mert a tanulók járásán, szép állásán

meglátszik a szigorú katonai, erre való nevelés. Mindkét tanár kitűnő mester-vívó s tanítványaik is gyönyörűen vívnak. Olyan mérkőzéseket is láttunk, melyek versenybe is bevalnának.

Meg kell emlékeznünk az iskolák orvosáról és egészségtan tanáráról. Dr. Alexy János, szepesmegyei járásorvos nemcsak kitűnő tanár és orvos, hanem kitűnő emberbarát is, ki jóformán az egész lőcsei ifjuságnak ingyen orvosa. A tornának és sportnak igaz barátja. Rendkívül érdekes, hogy alig van torna alúl felmentett tanuló a két iskolában. A kissé gyengék, betegesek is végzik a nekik való gyakorlatokat, melyet az orvos a tornatanárral megbeszél.

Három fárasztó napot töltöttünk Lőcse két kitűnő iskolájában, de fáradságunkat jutalmazta az öröm, mit a szép eredmény látása nyújtott. Köszönet és hála a két iskola tanári karának.

Kedves emlékü volt a bucsu is Lőcse határától. Mikor vicinális vonatunk egy hegytető alatt dőcögött el, a hegyről harsány éljenzés hangzott felénk; a hegyen tanítójuk mellett vagy 50 kis falusi gyerek éljenzett kalaplengetéssel. A tót fiuk éljenzése! Kalapponkkal intettünk feléjük, kendőnkkel szemünket töröltük.— Naggyá, magyarrá lesz nemzetünk, de csak tanítóink, tanáraink révén. És miért nincs elismerés, miért nincs hála épen a mi munkánk iránt?!

P. J.

Erkölcsei torna.*

Döbrentey Károly százados.

Ifjuságunk nevelésének célja, hogy egészséges testben erős lélek lakozzék.

A test erősítése végett a testgyakorlatok, az edzés, immár mindenütt kellő méltánylásban részesülnek, sőt Halton tábornok a japán háborúról írt hadi naplójában szinte szemrehányóan említi a fiatal angol sarjadék tulságba menő testi gyakorlatait, játékeit és amidőn ezen kiképzési módot a japánokéval összehasonlítja, attól fél, hogy hazájának fiai szellemi téren a japánok mögött fognak maradni. Az amerikai asszonyokról

pedig azt hirdetik, hogy tulságos sportszeretetük kártekonyan hat anyaságukra.

A test egészségessé tétele és ezen állapotban való fentartása iránt az érzék megvan, de nézzük, vajjon karöltve halad-e ezzel a lélek erőssé tétele. Készakarva hangsúlyozom mindig az erőssé tételt és nem elégszem meg a latin közmondás hű fordításával, az egészséges szóval, mert a kettő között jelentős különbséget látok.

Egészséges léleknek azt értem, amely megnyilvánulásában a nagy többség gondolatmenetével meg egyezik, talán józannak is nevezhetném; míg ellenben az erős lélek aránylag keveseknek jutott osztályrészül. Ezek azok a ritka egyének, akik józan ítéletük végrehajtását ki tudják erőszakolni és pedig nemcsak akkor, amidőn a külvilág eszközeiről, állatokról, emberekről van szó, hanem legfelsőbb fokban akkor is, amikor saját énjük egyik legkedvesebb szokásáról, kedvteléséről, esetleg gyönyörüségéről kell lemondaniok.

Nem hiába mondja a közmondás, hogy „A pokol tornáca jó szándékkal van kikövezve“, ugyszólván nincs ember, aki jóra való felbuzdulásában ne tűzne ki valamit ezentul követendő elvül, de sajnos, igen kevesen bírnak azzal az erővel, hogy ezt a szándékot megvalósítsák. Azért téves az erkölcsnek az a meghatározása, hogy „a jóra való nemes törekvés“. Ez frázis, mely szépen hangzik, mely elfogadható állítás úgy fogalmazva, hogy a jóra való törekvés nemes, de amelynek értéke minimális, amennyiben ugyszólván ritka gonosztevő az, akinek ne volna meg időközönként ez a felbuzdulása. Aki tehát a törekvésen nem jut tul, az még bizvást a pokolba kerül.

Az erkölcs nem szándék, nem törekvés, hanem akaraterő, amely az előbbi kettőt érvényre juttatja.

Furcsának tűnik fel ugyebár, hogy a debreczeni ember a fékezhetetlen lovát „erkölcsös“-nek nevezi. Honnan, hogyan jutott e meghatározásra? Valami okának kellett lenni, hiszen ok nélkül semmi sem történik. Az erkölcsös jelzöt mint eredményt használja az annak elérésére szükséges eszköz, az erős akarat (akaratosság) helyett.

Abban ugyebár mindnyájan megegyezünk, hogy az ifjuság kiképzése és nevelése alkalmából a fősúly nem a szellemi képesség fejlesztésére, hanem az erkölcsi derékségre vetendő. Azok a parancsnokok, akik az ígét testté igyekeznek változtatni, ennek következtében igen helyesen a testgyakorlatokra, a fáradság, a fájdalom érzésének leküzdésére nagy súlyt vetnek és ezáltal tényleg megalapozzák az erkölcsi nevelést. Megalapozzák, de miként kell azt fejleszteni, ez a nehéz kérdés. Mert az erkölcsnemesítő előadások, ahol esetleg mély tudomány tanárok az erkölcsösnek elfogadott cselekedetek irányelveit összegezve, az azokból vont következtetéseket tárgyalják, az egyes cselekedetek elmondása nélkül olyan munkát végeznek, mint amikor a katonaintézeti növendék tanulja a napos

* A M. Kat. Közl.-ből vesszük át az ügyünket közlő érdeklő kitűnő ezikket. Szerk.

szolgálatát, anélkül, hogy kaszányát látott volna. Hézag van a tornagyakorlatok, testedzés és az elvont erkölcsnemesítő előadások között. Nincs meg az a sorrend, egy nagy ugrást teszünk és ezáltal az utóbbi, egyébként esetleg a legszebb gondolatmenetre valló előadások, szárazak, unalmasak lesznek, czéljukat sem érik el.

Nyelvtanár létemre ennek szembeötlő hasonlatát a nyelvtanítás teréről mutatom be.

A nyelvtanítás megkezdésére elvitathatlanul legczélszerűbb módszer a Berlitz-féle. A tanítvány igen rövid idő alatt megtanulja közvetlen környezetének elnevezését, arról mihamarabb beszélni tud az idegen nyelven, önbizalmat és ennek következtében kedvet kap és nem győzi dicsérni tanárát.

Tegyük föl 3 hónap alatt a szemléltető módszer után így a legszebb eredményt érte el. Ha most a nyelvtanár egy ujságot, regényt vagy szóval olyan olvasmányt tárgyal, amely a nyelvtanítás fokozatosságát nem tartja szem előtt, az előbb ért eredmény teljesen kockára lesz téve, mert az önbizalmat a bátortalan-ság váltja fel és ezt nemsokára követi, a nehézségek tornyosulásának láttára, az elkedvetlenedés.

Ugy, amint az értelmes nyelvtanár igyekezni fog a szemléltető előadások és az irodalmi nyelv közötti óriás ür fokozatos betöltésére, úgy kell az erkölcsi nevelés fokozatosságát is biztosítani.

A tornagyakorlatok, vivás, lovaglás, testedzőjátékok által a fiatal ember oly rugékonyságot, egyensúly-érzetet, erőt, edzettséget fog érezni testében, mellyel megveti az alapot arra, hogy lelkét is erősítse.

Miképpen fogja ezt tenni? Ugy, ha minden egyes kivánságát, kényelmét, rokonérzését, idegenkedését, éhségét, szomjúságát, félelmét, dohányzási ösztönét akaratától teszi függővé.

Például el van fáradva, le is fekhetne, előbb azonban elvégzi valamely olyan tennivalóját, amelyet későbbre is halaszthatna.

Egyszer, másszor, amidőn nem kell különös testi fáradságot kiállania, nem eszik villásreggelit, ozsonnát vagy vacsorát. Ha egyszer az ebédre lemond, az sem fogja tökretenni.

Egész nap nem iszik vizet. Egyszer több bort talált inni a kelleténél, megfogadja, hogy egy hónapig nem iszik semmiféle szeszes italt. X. növendéktársa iránt különösen rokonul érez, Y-tól viszont idegenkedik. Ezen érzések felett való uralkodás végett megmondja X-nek, mely czélból teszi és napokig, esetleg tovább is, kerüli X. kellemes társaságát és ugyanakkor elszene-vedí Y-nak bogarait.

A félelem leküzdése nem könnyű, de nem lehetetlen dolog, példa rá az akadálytól, vagy szokatlan látványtól borzadó ló, amely lovasa által kényszerítve, minden tagjában reszketve ugyan, de átmegy minden

akadályon. Nos hát nálunk legyen az erős akarat, a tiszthez nem illő félelem feletti szégyenerzet a sarkantyú és bot, mely a legveszélyesebb helyen is át-erőszakol bennünket.

(Folytatjuk.)

Iskolák, főiskolák.

A Róser nyilv. felső keresk. iskola ifjusága f. hó 13-án rendezte első házi versenyét következő eredményekkel:

60 méteres melluszásban első Görög Ernő, idő 52 mp., második Wiegand Gyula. Indulók száma 6.

200 méteres meghívási versenyben első Koltai János, idő 2:37.4 mp., második Kronberg Alajos.

6) méteres magyarusáz versenyben első Friss József, idő 48.6, második Halász György. Indulók száma négy.

60 méteres hátuszás versenyben első Görög Ernő, idő 54 mp., második Székely Sándor. Indultak négyen.

3×40 méteres vegyes stafétaversenyben indult 4 staféta, első felső c) oszt. (Róth, Székely, Friss) idő 1:47.8 mp., második a felső a) oszt. (Sugár, Wiegand, Goldfinger), harmadik a felső a) oszt. B) stafétája. A versenyt Láng László volt szives rendezni.

A főiskolai kardbajnokság. Szűk keretben folyt le az idej főiskolai bajnokság, fiatal versenygárdák a legjavanak részvételével. A MAFC. példás rendezésében szombat d. u. 6 órakor vette kezdetét a verseny. A minősítést, mint előre látható volt, Rozgonyi György NVC. nagytehetségű vivója nyerte. Igen szépen dolgozott Nagy Géza (álnév), ki alig pár század ponttal maradt el Rozgonyitól.

A minősítés eredménye a következő: Rozgonyi (NVC.) 10.5, Nagy (MAFC.) 10.41, Kovács (Santelli-isk.) 10.14, Harmat (BEAC.) 9.81, Palotay 9.7, Mandel (Föv. VC.) 9.25, Weisz (MAFC.) 8.9, Beer (NVC.) 8.87, Herz (Föv. VC.) 8.81, Petracsek (BBTC.) 8.5, Dénes (MAFC.) 8.5, Barok (MAFC.) 8.35, Dócy 8.11, A csoportvivás igen izgalmas volt mindvégig és többszörös holtversenyekkel bávelkedett. A csoportok eredménye a következő: I. csoport: 1. Rozgonyi (NVC.), Harmat (BEAC.) 3—3 győzelemmel. II. csoport: Palotay 3, Nagy (MAFC.) 2 győzelemmel. III. csoport: Mandel (Föv. VC.), 3, Kovács (Sant-isk.) 2 győzelemmel.

A döntő hétfőn d. e. 12 órakor vette kezdetét a müegyetem gyönyörű aulájában.

Óriási publikum nézte végig, amelynek sorában ott láttuk a müegyetem rektorát és dékánjait. Az 1911—12 évre a főiskolai kardbajnokságot Nagy Géza MAFC. nyerte 5 győzelemmel. Kitűnő paradriposztjai, kitartása és higgadtsága szerezték meg számára ez értékes címet. Utána Mandel Andor (Föv. VC.) 4 győzelemmel biztosította magának a második helyet, kinek még sokat kell dolgoznia, hogy első klasszikus

vívó legyen, harmadik Rozgonyi György (NVC.) jobb eredményt érdemelt volna meg, remek tempóérzéke óriási feltűnést keltett, kár azonban, hogy temperamentumán nem tud jobban uralkodni. Negyedik Harmat Zsigmond (BEAC.), aki tavaly óta sokat hanyatlott. Ötödik helyre a fiatal Kovács került. Hatodik helyet Palotay Kovács Károly foglalta le, ki óriási indiszpozícióval küzdött végig s jóval rendez formáján alul vívott. A győztes a bajnoki czimen kívül a József Nádor-serleg védését is megszerezte egy évre, míg a többi helyezett remek tiszteletdíjakat és plaketteket kaptak. A juryben: Berti, Hoffmann és Halász századosok, dr. Földes, dr. Stéger, dr. Bognár és Werekner közmegelegedéssel működtek.

Torna. Athletika. Vivás.

A MTK háziversenyének főbb eredményei:

100 yardos handicap:

1. Ondrus J. scr. 10.4 mp.
2. Fischer 3 yard előny.
3. Rickert 2 yard előny, 1 yarddal nyerve.

400 méter:

1. Lastik H.
2. Krausz.
3. Fischer (scratch).

A BEAC atletikai háziversenyének főbb eredményei:

100 yard handicap:

1. Fehér Ernő (6 m. e.) 10.4 mp.

Magasugrás handicap:

1. Joannovits Szilárd (10 cm. e.) 1.72 m.

¹/₄ angol mérföldes handicap:

1. Fehér Ernő (14 m. e.) 56 mp.

Távolugrás handicap:

1. Pericht Rezső 5.25 m.
2. Csávossy László (scr.)

Súlydobás handicap:

1. Kerekes Ferencz 11.68 m.
2. Joannovits (scr.) 11.63 m.

1500 méteres futás:

1. Weisshaus Mihály 4 p 29 mp.
2. Gergely
3. Thomka
4. Kászló.
5. Kertész 4 perc 38 másodperc.

A BAK atletikai háziversenye:

100 yard: 1. Gálos, 2. Braics. 6 induló.

Súlydobás: 1. Karlick, 2. Berger. 5 induló.

Magasugrás: 1. György, 2. Karlick. 6 induló.

¹/₄ angol: 1. Deutsch. 2. Nott. 5 induló.

3 ang. gyaloglás: 1. Paxian, 2. Raes. 3. induló.

Távolugrás: 1. Braics 5.71 m. 2. György.

A turini tornaünnepély. A MOTESz április 22-én, este 7 órakor tartotta meg a Markó-utcai reáliskola tornatermében a turini nemzetközi tornaünnepélyre kiküldendő magyar csapatok próbamérkőzését. Megjelentek ez alkalommal a MOTESz. részéről Bolla Mihály, Iszer Károly alelnökök, Malecki Román titkár, Bély Mihály stb. érdeklődő sportemberekből álló közönség.

A próbamérkőzésre csak két csapat állt ki: a BTC Kmetykó János és OTE Babel Rezső művezetők vezetése alatt. Az előbbi 12, az utóbbi 16 emberrel vett részt.

A katonai rendgyakorlatokat mindkét csapat kifogástalanul végezte, habár a kivitelben más-más felfogás érvényesült is. A BTC csapata látszólag „strambabb” volt; fordulataikat kétütemre végezték, ugyanazoknál mint a kettős rendekbe való beugrásnál. Tempója kimértebb, feszesebb, de lassúbb s a megszakított kétütemes fordulások a lassúságot még csak növelték. Az OTE csapata a modernebb katonai felfogásnak hódolt. Menetelése frissebb tempóju volt, fordulataik együteműek s ennek folytán sokkal gyorsabbak. Kevesebb volt benne a feszesség, de több az élet.

Ugyanaz áll a kéziszersz nélküli szabadgyakorlatokra nézve is. Mindkét csapat szép és precíz munkát végzett, a BTC lassúbb, az OTE gyorsabb tempóban. Miután azonban ezen gyakorlatokra percenkint 80 mozgás van előírva s egy csoportban 56 mozgás van, a szabadgyakorlatok egy csoportja körülbelül 75 mp. alatt végzendő, míg az OTE-nek ezen munkához 90, a BTC-nak 105 mp. kellett. Mindkét csapat tempója tehát még gyorsítható.

A csapatmagasugrást, kötélmászást és függészedést, továbbá a csapatban való futást mindkét csapat kifogástalanul végezte.

Pompás munkát végzett az OTE csapata vasbotgyakorlatokban, amelyek összeállítása oly komplikált, hogy ugyancsak súlyos megpróbáltatásnak teszi ki a tornászok emlékező tehetségét. Nagyon szépen dolgozott ez a csapat a fabotgyakorlatokban is, habár ezekből csak a gyakorlatok rövid kivonatát mutatta be.

A BTC csapata viszont a korláton és a lovon remekelt. Az előirt nehéz gyakorlatokat bámulatos precizitással és egyöntetűséggel végezték, úgy, hogy abbéli szereplésük szép reményekre jogosít.

Végeredményében mindkét csapat méltónak mutatkozott arra, hogy a magyar tornászot Turinban képviselje. Főérdeme ebben a két jeles művezetőnek, Babel Rezsőnek és Kmetykó Jánosnak van, akik a csapatoknak ily rövid időn belül való kiképzésével szinte emberfeletti munkát végeztek.

Hogy kiket válogatott ki a bizottság a turini szereplésre, az nem találta jónak mindjárt kihirdetni a MOTESz. És ebben igaza is volt, elég korán megtudják még azok, akik ebben a nehéz tréningben hiába vettek részt, — hogy nem mennek Turinba.

A Magyar Athletikai Club versenye. — a BEAC. futócsapatának fölényes győzelme. Az első atletikai pályaverseny lezajlott a Margitszigeten, a MAC. rendezésében. Daczára a zuhogó esőnek nagyszámu közönség jelent meg, ami ékes bizonyítéka atletikai sportunk nagy népszerűségének. A nyújtott sport nem elégitett ki. Ezen verseny az idei saison valóban igen rossz jel, mert gyenge eredmények, walkowerek semmi esetre sem lélekemelő és szép látványok, már pedig ebből alaposan volt részünk.

A vasárnapi verseny gyenge sikerét az egyesületek készületlenségében látjuk. Egy 11 számból álló versenyre az egyesületek summa sumarum 17 nevezést adtak le. Ennek más oka a fentemlítettél nem lehet. A társegyesületeknek erősebben kell támogatniok egy egyesületet versenyének rendezésében.

Azért a senior-versenyek egynéhány dolgot tisztáztak. Auerbach és Maros az 1500 mtr. síkfutásban nagy formát árultak el, Weisshausról pedig bebizonyult azon véleményünk, hogy rövidebb távon nem üti meg az első klasszist. Mudin az idén is mindig első lesz a sulydobásban, míg Rác László az idén sem lesz jobb Mudinnál.

A nap főeseménye az 1500 mtr. csapatverseny volt. A MAC. csapata ellen a BEAC. ifjai vették fel a küzdelmet és pedig sikerrel. A MAC. csapatában indult Lovas is, absolute gyenge futást produkálva.

A sulydobás csapatversenyét a BEAC. fölényesen nyerte a MAC. ellen. A 100 méteres síkfutás, diskos, gerelyvetés, távol és magasugrás, junior eredményei silányak voltak.

Szerelemhegyi figyelemreméltó formát mutatott a 300 mtr. síkfutásban, nemkülönben Püspöky a 110 méteres gátfutásban.

A verseny rendezése mintaszerű volt, de ez sem használt a teljes siker eléréséhez.

Részletes eredmények a következők:

100 méteres junior síkfutás.

1. Láncei Zoltán (UTE.)
2. Kósa József (MAC.)
3. Fehér Ernő (BEAC.)

Indultak még: Belle (BEAC.), Kalmár (MTK.). Egy méterrel biztosan nyerve, fél méterrel harmadik.

Sulydobás ötös csapatverseny (2 induló.)

1. BEAC. 25 pont (Fáry 1160, Joanovics 1184, Jámbor 1082, Kerekes 1051, Jávör 1047.)

2. MAC. 32 pont.

Egyénileg: 1. Mudin Imre (MAC.) 1228 czm. 2. Rác László (MAC.) 1192 czm. 3. Joanovits Szilárd (BEAC.) 1184 czm.

300 mtr. síkfutás.

1. Szerelemhegyi Ervin (MAC.)
2. Fischer Márton (MTK.)

Indult még: Szähler. der Jenő (MAC.) Küzdelem után egy méterrel nyerve, rossz harmadik.

110 mtr. gátverseny.

1. Püspöky Gyula (MAC.)

Indult még Szabó Béla (MAC.) Három méterrel nyerve.

Gerelyvetés junior.

1. Gregus Pál (MAC.)
2. Rády József (MAC.)
3. Jolbey Miklós (BEAK.)

Ezek indultak.

Diszkoszvetés junior.

1. Lichteneckert László (MAC.)
2. Szabó Béla (MAC.)
3. Kéry Jenő (MAC.)

Indultak még: Szántó (Postás). Maróthy (BCsAK.), Greguss (MAC.)

Magasugrás junior.

1. Joanovits Szilárd (BEAC.)

Indult még Rác (MAC.)

1500 mtr. csapatverseny.

1. BEAC. 25 podt (Weisshauss, Gergely, Zöllner, László, Thomka.)
2. MAC. 30 pont (Auerbach, Maross, Horváth, Fekete, Lovass.)

Egyénileg: 1. Auerbach János (MAC.) 2. Maross György (MAC.) 3. Weisshauss Mihály (BEAC.)

A BEAC. a 3, 4, 5, 6, 7-ik helyet, a MAC. az 1, 2, 8, 9, 10-ik helyeket foglalta el. Lovass utolsó lett. Egy méterrel nyerve, öt méterrel harmadik.

600 méteres síkfutás junior.

1. Perényi Lajos (MAC.)
2. Fehér Ernő (BEAC.)
3. Szücs Sándor (MAC.)

Küzdelem után fél méterrel nyerve, tíz méterrel harmadik. Indultak még: Masznyák (MTC.), Beck (BCsAK.)

Távolugrás.

1. Kósa Sándor (MAC.)

4-szer 200 mtr. Stafétafutás (bajnokok kizárva.)

1. MAC. (Jankovits, Szerelemhegyi, Lichteneckert, Péchy.)

A Magyar Athletikai Club folyó hó 19-én tartotta meg évi rendes közgyűlését a Nemzeti Lovarda helyiségeiben a tagok nagyszámu részvétele mellett. A három évre választott elnökség megújítása és az evezős szakosztály felállítását állottak különösen az érdeklődés középpontjában. A közgyűlést dr. Gerenday György alelnök nyitotta meg, szép szavakkal vázolván azon kötelességeket, amelyet a MAC.-ra tradíciói a tiszta

amatőrség védelme és a sporterkölesök fedhetlenségének megőrzése érdekében ráronak. Utána dr. Nemes Dezső tartotta meg titkári jelentését, mely az 1910-ik évet mint a club fenállása óta legeredményesebbet vázolta.

Erdélyi Gyulát írói munkásságának 40-ik évfordulóján tiszteletajándékkal akarjuk meglepni. Erdélyi Gyula, kinek a keresztény szellem és a magyar faj erősödéséért kifejtett működése anyagi haszonnal nem járt, megérdemli ezt a figyelmet. Kérjük a közönséget, hogy a tiszteletdíjhoz hozzájárulni, arra gyűjteni s a begyűlt összeget mielőbb beküldeni sziveskedjék. Hogy Erdélyi Gyula jubileumán mit fog tenni az írói világ, azt nem tudjuk, a mi baráti akciónkkal ez nem függ össze. Hazafias tisztelettel a jubileumi bizottság nevében: Heits Ödön elnök, Ujvárossy Fedor jegyző. (Rákóczi-ut 15.)

Magyar Királyi Államvasutak.

Háló, étkező- és buffet-kocsik közlekedése.

II. Étkező-koc-ik.

Budapest nyugoti p. u.—Wien—Marcheggen át Budapest ny. p. u.-ról r. 7 ó. 55 p., Wienből d. u. 4 ó. 50 p. Budapest ny. p. u.—Wien Marcheggen át Budapest ny. p. u.-ról d. u. 2 ó., Wienből d. u. 2 ó.

10 p. Budapest ny. p. u.—Kolozsvár Budapest ny. p. u.-ról d. u. 2 ó. 05 p., Kolozsvárról r. 5 ó. 20 p. Kolozsvár—Brassó Kolozsvárról r. 6 ó. 46 p., Brassó-ról d. u. 2 ó. 20. p. Budapest ny. p. u.—Karánsebes Budapest ny. p. u.-ról d. u. 2 ó. 40 p., Karánsebes-ről r. 5 ó. 26. p. Budapest keleti p. u.—Piski Budapest k. p. u.-ról d. u. 2 ó., Piskiről r. 4 ó. 55 p. Budapest k. p. u.—Arad—Brassó Budapest k. p. u.-ról r. 7 ó. 05 p., Brassó-ról r. 6 ó. Budapest k. p. u.—Zimony Budapest k. p. u.-ról d. u. 3 ó. 20 p., Zimonyból r. 6 ó. 19 p. Budapest k. p. u.—Fiume Budapest k. p. u.-ról r. 7 ó., Fiuméből r. 8 ó. Budapest k. p. u.—Kassa—Oderberg Budapest k. p.-ról r. 6 ó. 45. p., Oderbergről r. 5 ó. 52 p., Kassáról d. u. 5 ó. 21 p. Budapest ny. p. u.—Mármarosziget Budapest ny. p. u.-ról r. 7 ó., Mármaroszigetről d. e. 11 ó. 55 p. Budapest ny. p. u.—Zsolna Budapest ny. p. u.-ról r. 7 ó. 05 p., Zsolnáról d. u. 3 ó. 20 p. Budapest ny. p. u.—Pozsony Budapest ny. p. u.-ról e. 6 ó. 50 p., Pozsonyból r. 6 ó. 15 p.

III. Buffet-kocsik.

Budapest k. p. u.—Fiume, Budapest k. p. u.-ról e. 6 ó. 18 p., Fiuméből e. 6 ó., Zágrábból e. 3 ó. 09 p. Ujdombovárról r. 6 ó. 13 p. Budapest k. p. u.—Vinkoveze—Zágráb, Budapest k. p. u.-ról d. u. 2 ó. 55 p., Vinkovezéről d. d. 9 ó. 16 p., Zágrábból d. u. 2 ó. 22 p., Vinkovezéről r. 4 ó. 53 p. Budapest k. p. u.—Sátoraljujhely Budapest k. p. u. r. 7 ó. 10 p., Zimonyról d. u. 2 ó. 52 p.

VADÁSZFEGYVEREK

Csakis elsőrendű gyártmányok!

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport, utazási cikkek és távcsöveket

csekély havi törlesztésre

szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

! TELEFON !
112 — 69

! TELEFON !
112 — 69

A M. KIR. ALLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest k. p. udvarról. Érvényes 1910. okt. 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest k. p. udvarra. Érvényes 1910. okt. 1-től.

Dél felé				Délután			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	hová
1110	5:50	sz.v.	Balatonfüred, Tapolca	610	12:20	sz.v.	Arad, Tóvis, M.-Sziget, Hatvan
20	6:10	sz.v.	Torbágy, Triest	310	12:30	sz.v.	Szombathely, Wien
1502	6:25	gy. v.	Kassa, Csorba	8	12:40	sz.v.	Újvidék, Bród
10	6:40	sz.v.	Wien, Graz, Sopron	1504	12:50	gy. v.	Kassa, Poprad-Felka
1002	7:00	gy. v.	Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovce	324	1:35	sz.v.	Gödöllő
302	7:05	sz.v.	Ruttká, Poprad-Felka	1304	1:40	gy. v.	Fehring, Graz
906	7:10	sz.v.	Belgrád, Szófia	602	2:00	sz.v.	Arad, Bukarest
402	7:20	sz.v.	(Stryj, Lemberg, Maramaros-Sziget)	4	2:05	sz.v.	Wien, Paris
1302	7:25	sz.v.	Fehring, Graz, Triest	404	2:15	sz.v.	Kassa, Lemberg
322	7:30	sz.v.	Gödöllő	916	2:20	sz.v.	Kiskőrös
908	7:45	sz.v.	Belgrád, Bród, Szófia	312	2:25	sz.v.	Hatvan
606	8:00	sz.v.	Arad, Brassó	24	2:30	sz.v.	Bicske
1508	8:10	sz.v.	Kassa, Csorba	50	2:40	sz.v.	Szolnok
506	8:20	sz.v.	Kolozsvár, Brassó	1902	2:55	gy. v.	(Sarajevo, Gyékényes, Balatonfüred, Tapolca)
1008	8:25	sz.v.	(Zágráb, Fiume, Pécs, Bród)	904	3:20	sz.v.	Belgrád, Szófia
408	8:35	sz.v.	Munkács, Lawoczne	304	3:30	sz.v.	Konstantinápoly
1708	9:00	sz.v.	(Maramaros-Sziget, Stanislau)	1022	3:35	sz.v.	Paks
306	9:15	sz.v.	Ruttká, Berlin	325	4:25	sz.v.	Gödöllő
2	9:20	gy. v.	Wien, Sopron	18	4:30	sz.v.	Komárom, Triest
22	11:55	sz.v.	Bicske	410	5:10	sz.v.	Miskolc
1) Nagykátától Szolnokig csak vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik. 2) Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.				518 ¹⁾	6:15	sz.v.	Nagykáta, Szolnok
				330	6:25	sz.v.	Pécel
				914	6:25	sz.v.	Topolya
				216	6:40	sz.v.	Hatvan
				36	6:50	sz.v.	Bicske
				1706	7:15	sz.v.	M.-Sziget, Stanislau
				16	7:15	sz.v.	Győr, Triest
				316	7:35	sz.v.	Hatvan
				1006 ²⁾	7:40	gy. v.	Fiume
				1510	8:00	sz.v.	Kassa, Csorba
918	8:00	sz.v.	Kunszentmiklós-Tass				
1912	8:25	sz.v.	Pécs, Bród, Sarajevo				
334	8:50	sz.v.	Gödöllő				
514 ¹⁾	9:05	sz.v.	Nagykáta, Szolnok				
1306	9:25	sz.v.	Fehring, Graz				
608	9:30	sz.v.	Arad, Brassó				
1506	10:00	sz.v.	Kassa, Csorba				
910	10:10	sz.v.	Belgrád				
406	10:15	sz.v.	Kassa, Lemberg				
1010	10:25	sz.v.	Fiume, Napoli				
12	11:00	sz.v.	Wien, Paris				
338	11:10	v. v.	Ruttká, Berlin				
614	11:25	sz.v.	Arad, Debreczen				
422	11:35	v. v.	Hatvan, Szerencs				
A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról				Délután.			
332	7:00	sz.v.	Gödöllő				

Dél felé				Délután							
vonat-szám	óra	perc	honnan	vonat-szám	óra	perc	honnan				
645	4:05	tszsz.	Arad, Puspokladány, (Debreczen-Nvárad)	323	12:10	sz. v.	Gödöllő				
339	5:10	v. v.	Berlin, Ruttká	609	12:30	sz. v.	(Tóvis, Arad, Maramaros-Sziget)				
513	5:20	sz. v.	Nagykáta	301	12:45	gy. v.	Berlin, Ruttká				
309	5:30	sz. v.	Hatvan	7	12:55	sz. v.	(Wien, Sopron, Szombathely)				
909	5:45	sz. v.	Szófia, Bród, Belgrád	401	1:00	gy. v.	Lemberg, Munkács				
1707	5:45	sz. v.	Stanislau, M.-Sziget	303	1:05	sz. v.	Konstantinápoly, Bród				
19	5:55	sz. v.	Gyékényes, Torbágy	601	1:15	sz. v.	Bukarest, Arad				
17	6:05	sz. v.	Komárom	1	1:30	sz. v.	London, Paris, Wien				
607	6:10	sz. v.	Brassó, Arad	1901	1:40	sz. v.	(Bród, Eszék, Pécs, Gyékényes)				
11	6:25	sz. v.	Wien	911	1:50	sz. v.	Újvidék				
405	6:30	sz. v.	(Lemberg, Kassa, Maramaros-Sziget)	1301	2:10	gy. v.	Graz, Fehring				
1911	6:50	sz. v.	Bród, Eszék, Pécs	315	2:15	sz. v.	Hatvan				
319	6:50	sz. v.	Gödöllő	1501	2:40	gy. v.	Bartfa, Kassa				
1505	7:00	sz. v.	Csorba, Kassa	23	2:25	sz. v.	Bicske				
1305	7:10	sz. v.	Graz, Fehring	325	2:25	sz. v.	Gödöllő				
507	7:20	sz. v.	Brassó, Kolozsvár	3	6:55	gy. v.	Wien, Graz				
917	7:25	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass	505	6:40	sz. v.	(Brassó, Kolozsvár, Debreczen)				
321	7:30	sz. v.	Gödöllő	421	6:55	v. v.	Szerencs, Hatvan				
311	7:40	sz. v.	Hatvan	15	7:10	sz. v.	Győr				
27	7:45	sz. v.	Bicske	1003	8:00	gy. v.	Róma, Triest, Fiume				
1003	8:00	gy. v.	Róma, Triest, Fiume	1509	8:15	sz. v.	Csorba, Kassa				
1509	8:15	sz. v.	Csorba, Kassa	1007	8:20	sz. v.	Fiume, Bród, Pécs				
1007	8:20	sz. v.	Fiume, Bród, Pécs	509	8:30	sz. v.	Szolnok				
313	8:45	sz. v.	Hatvan	313	8:45	sz. v.	Hatvan				
13	9:20	sz. v.	Győr	13	9:20	sz. v.	Győr				
1005 ¹⁾	9:35	gy. v.	(Fiume, Triest, Tapolca, Balatonfüred)	307	9:50	sz. v.	Berlin, Ruttká				
307	9:50	sz. v.	Berlin, Ruttká	913	9:55	sz. v.	Szabadka				
913	9:55	sz. v.	Szabadka	409	10:10	sz. v.	Miskolc				
409	10:10	sz. v.	Miskolc	5	10:20	gy. v.	Sopron, Győr, Br.-K.				
5	10:20	gy. v.	Sopron, Győr, Br.-K.	21	10:45	sz. v.	Torbágy, Triest				
21	10:45	sz. v.	Torbágy, Triest	1) Fiuméről csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.							
317	5:55	sz. v.	Gödöllő								
910	6:17	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass								
A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.								Dél felé.			
317	5:55	sz. v.	Gödöllő								
910	6:17	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass								

A vonatok INDULÁSA Budapest ny. p. udvarról. Érvényes 1910. okt. 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest ny. p. udvarra. Érvényes 1910. okt. 1-től.

Dél felé				Délután			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	hová
148	5:15	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	114	12:15	sz. v.	Wien
122	5:35	sz. v.	Érsekújvár, Ipolyvár	160	12:55	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
718	5:50	sz. v.	Szeged, Szolnok	162	1:30	sz. v.	Dunakeszi-Alag
152	6:00	sz. v.	Gödöllő	4114 ¹⁾	1:50	sz. v.	Pilisbaba
4102	6:10	sz. v.	Esztergom	504	2:00	gy. v.	(Szatmár-Németi, Kolozsvar, Brassó)
150	6:20	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	126	2:10	sz. v.	Párkány-Nána
6502	6:35	sz. v.	Lajosmizse, Kecskemét	164	2:15	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
102	6:50	k. ost. ex. v.	(Wien, Paris, Ostende, London)	4108	2:20	sz. v.	Esztergom
512	7:00	gy. v.	(Nagyvárad, Arad, Brassó, Nagyszében, Kővágásmező)	106	2:30	gy. v.	Wien, Paris
1404	7:05	sz. v.	Zsolna, Berlin	120	2:35	sz. v.	Galánta
104	7:55	sz. v.	Nagyszombat, Wien	704	2:40	gy. v.	Bukarest, Bázias
154	8:05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	722	2:45	sz. v.	Czegléd
708	8:15	gy. v.	Orsova, Bázias	6504	2:50	sz. v.	Lajosmizse, Kecskemét
712	8:30	sz. v.	(Temesvár, Karánsebes, Bázias)	166	4:10	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
4104	9:05	sz. v.	Esztergom	130	4:20	sz. v.	Nagygyőr
116	9:20	sz. v.	Wien, Berlin	716	4:30	sz. v.	Szeged
156	9:40	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	108	5:15	gy. v.	Wien
6508	11:15	sz. v.	Lajosmizse, Kecskemét	724 ¹⁾	5:10	sz. v.	Czegléd
158	11:20	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	168	5:50	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
Délután				124	6:00	sz. v.	Nagygyőr
714	12:05	sz. v.	Szeged, Szolnok	724	6:10	sz. v.	Czegléd
4106	12:10	sz. v.	Esztergom	124	6:20	sz. v.	Nagygyőr
1402	12:20	gy. v.	Zsolna, Berlin	724	6:35	sz. v.	Czegléd
128	12:25	sz. v.	Nagygyőr	4110	6:40	sz. v.	Esztergom
1) Vasár- és ünnepnapokon, bezárólag november 13-ig közlekedik. 2) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik. 3) Csak október és április hónapokban közlekedik. 4) Október és ápr. hónapokban Vácig, november 1-től marcius 31-ig Dunakeszi-Alagig közlekedik. 5) Minden kedden, csütörtökön és vasárnapon közlekedik. 6) Minden szerdán és szombaton közlekedik.				726	6:45	sz. v.	Czegléd, Szolnok
				1406	6:50	gy. v.	Pozsony, Berlin
				124	6:55	sz. v.	Párkány-Nána
				170	7:00	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
				728	7:30	sz. v.	Czegléd
				6506	7:40	sz. v.	Lajosmizse
				172 ¹⁾	8:00	sz. v.	Dunakeszi-Alag
				710	8:05	sz. v.	Bukarest, Bázias
				132 ¹⁾	8:20	sz. v.	Vác
				4112	8:30	sz. v.	Esztergom
1408	8:40	sz. v.	Zsolna, Berlin				
118	9:30	sz. v.	Wien, Paris				
502	9:35	gy. v.	(Kolozsvár, Bukarest, Stanislau)				
706	10:15	sz. v.	Szeged, Bázias, Bukarest				
72 ¹⁾	10:30	sz. v.	Kiskunfélegyháza				
140	11:10	sz. v.	Nagygyőr				
902 ¹⁾	11:20	k. ost. exprv.	(Belgrád, Konstantinápoly)				
702 ¹⁾	11:30	sz. v.	(Bukarest, Konstantinápoly)				
A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről.				Dél felé.			
4002	6:00	sz. v.	Esztergom	4006	12:03	sz. v.	Esztergom
4004	8:54	sz. v.	Esztergom	4014 ¹⁾	12:57	sz. v.	Pilisbaba
				4008	2:11	sz. v.	Esztergom
				4010	6:30	sz. v.	Esztergom
				4012	8:22	sz. v.	Esztergom

Dél felé				Délután			
vonat-szám	óra	perc	honnan	vonat-szám	óra	perc	honnan
145	5:50	sz. v.	Dunakeszi-Alag	137	12:05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
723	5:35	sz. v.	Czegléd	138	1:20	sz. v.	Nagygyőr
725	5:35	sz. v.	Czegléd	703	1:25	gy. v.	Bukarest, Bázias
4101	5:50	sz. v.	Esztergom	103	1:40	sz. v.	Paris, Wien
139 ^{a)}	5:55	sz. v.	Nagygyőr	503	1:50	sz. v.	(Kolozsvár, Tóvis, (Sz.-Németi, Szolnok)
725 ^{a)}	6:00	sz. v.	Czegléd	159	1:55	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
147	6:05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	4107	2:05	sz. v.	Esztergom
6505	6:10	sz. v.	Lajosmizse	161	2:40	sz. v.	Dunakeszi-Alag
721	6:20	sz. v.	Szolnok, Czegléd	163	3:00	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
901 ¹⁾	6:25	k. ost. ex. v.	(Konstantinápoly, Belgrád)	6507	3:20	sz. v.	Kecskemét, Lajosmizse
701 ¹⁾	6:30	sz. v.	(Konstantinápoly, Bukarest)	713	4:05	sz. v.	Temesvár J., Szeged
139	6:35	sz. v.	Nagygyőr	127	4:10	sz. v.	Nagygyőr
1407	6:40	sz. v.	Berlin, Zsolna	4109	5:00	sz. v.	Esztergom
217	7:15	tszsz.	Párkány-Nána	215	5:30	tszsz.	Érsekújvár
709	7:20	sz. v.	Bukarest, Bázias	165	5:35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
501	7:30	gy. v.	(Bukarest, Kolozsvár, Maramaros-Sziget)	115	5:55	sz. v.	Wien, Berlin
149	7:35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	1401	6:20	gy. v.	Berlin, Zsolna
117	7:40	sz. v.	Paris, Wien	707	6:35	sz. v.	Orsova, Bázias
4103	7:50	sz. v.	Esztergom	167	6:40	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
6501	7:55	sz. v.	Kecskemét, Lajosmizse	105	7:10	gy. v.	Wien
151	7:55	sz. v.	Gödöllő	711	7:40	sz. v.	Bázias, Temes

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Égész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ,

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók. Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Ménfői Csónakázó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyeyi Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljai helyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székelyudvarhelyi Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Miniszterünk szava.

„Egy dolog, amelyre talán nem fordított kellő gond a multban: az a testedzés a középiskolákban. Őszintén szólva én nem vagyok barátja a szisztematikus tornázásnak és sokkal fontosabbnak, üdvösebbnek és az egészségre nézve sokkal hasznosabbnak tartom, ha az ifjúság mennél több időt szabad mozgással tölt el a szabadban való játszással. E tekintetben odáig is elmennék, hogy az előadási órák háromnegyed órákra zsugoríttassanak össze, hogy így egy egész negyedórát mozoghasson a gyermek a szabad levegőn.“

Soha még ily határozottan nem hangzott el miniszteri szó a mi ügyünkben mint a fenti szavak, melyeket május hó 19-én mondott Zichy János gróf a képviselő házban.

Nagyon sokat mond a miniszter e pár sorban. Nem fordított eddig kellő gond a középiskolai testi nevelésre, a szisztematikus (mond: német) tornázás helyett üdvösebb a a szabadtéri gyakorlat és a játék, a testi erősödés érdekében az elméleti tárgyak idejéből is szabad az iskolának a játékra, testi-lelki üdülésre időt szakítani.

Örvendünk e szavaknak, mert a mi hossz-
szas küzdelmünk céljának megvalósulását

reméljük. Reményünkben megerősít az a tudat, hogy miniszterünk valódi szakembert állított a testgyakorlati ügyek intézésére bent a miniszteriumban. Dr Ottó Józsefnek nagyszabású iskolafürdő-tervezetét ép e számunkban mutatjuk be. A tervezet indokolása olyan, hogy a miniszterium és a főváros hatósága sietve kellene, hogy megvalósítsák. Kiemeljük a tervezetnek azon fontos részét, mely az oly régóta sürgetett állami tornatanári intézet felállítására vonatkozik. Azt hisszük, hogy miniszterünk, ha alaposan akar a középiskolai testedzés ügyében intézkedni, először ez intézetet állítja fel.

Nemkevésbé fontos volna, ha a tornatanárság előmenetelének biztosítására, a tanítás eredményesebbé tevésére a főigazgatóságok mellé kirendelnék az állami tornatanárok jelebbjeit állandó tornafelügyelőknek.

A testgyakorlati utasítás újból való átdolgozására is már eljött az idő. Tudjuk, hogy az utolsó tanterv és utasítás csak tapogatózás volt. Miniszterünknek kitünő elve, a szabadtéri mozgások, az óráközi játékok dolga a tantervben nem érvényesül eléggé.

Az utóbbi évek gyűlései is sok új helyes eszmét vetettek fel, ezek már megérttek annyira, hogy belekerülhetnek az ujonnan készítendő tantervbe.

De nagyon gyors teendő volna, ha az iskolák sport életével is újból és határozottan foglalkoznák a miniszterium. Ma annyi itt a ferdeség és veszélyes gyakorlat, hogy egyszerű miniszteri rendelettel rendet már nem lehet teremteni. Nagyon örvendetes a fiúk szabad sportolása, de az iskola köteles a kellő korlátokról gondoskodni anélkül, hogy a sportkedvet csökkentené. Itt a legüdvösebb dolog volna a lehető szabadon mozgó ifjúsági sportegyletek szervezése, mely véget vetné a tanulók egyleteskedésének.

Nagyon biztató miniszterünknek azon eszméje, hogy az egyes meghosszabbított órák között is használtassanak fel a tanulók edzésére. Erre nézve már több iskola próbát is tett meglepő eredménnyel. Németországban pedig jól bevált az órák között való testmozgás. Ha miniszterünk a tantervet újból átdolgoztatja, nélkülözhetetlen az utasítások szellemében megszerkesztett testgyakorlati kézikönyv kiadása. E nélkül el sem képzelhető az egységes tornatanítás. Az ily kézikönyvet nem írhatja egy ember, hanem több igazi szakember és irni tudó ember együttes munkája adhatnak jó könyvet. Az ily utmutató ne is jelenjen meg név alatt, hanem szerkesztesse és adja ki a miniszterium, így több tekintélye és eredménye lesz.

Sok minden régi és új terv várna még miniszterünk lelkes alkotó munkájára, de ha eddig felsoroltakat megvalósítja, neve örökké áldott lesz, mert az ép, edzett ifjú Magyarországnak veti meg alapját.

Fővárosi iskolafürdők tervezete.

Dr. Ottó József.

Az „iskolafürdő“ haszna és jelentősége.

Általánosan tudott dolog, hogy a fürdés és uszás a legegészségesebb testedzőnemek. Budapest székesfőváros tanulóifjúsága pedig éppen ezen testedzőnemek nélkül szükölködik, mert daczára annak, hogy a főváros e hatalmas folyam mindkét partján terül el, a tanulóifjúság a Duna ezen természetnyújtott előnyeit a fürdés és az uszás tekintetében alig, vagy nem is élvezheti, mert midőn a Duna vize valójában fürdésre alkalmas volna, elkövetkezik a nagy szünidő s az ifjúság szétszóródik a fővárosból a szélrózsa min-

den irányában, mikorra pedig visszatér, a Duna vizét már alig-alig használhatja. A tanulóifjúság a meglevő uszodákat több okból bajosan használhatja s ha mégis használja, úgy csak elenyészően csekély százaléka látogatja a Duna uszodáit, vagy egyéb e célra épített helyiségeket.

Igy állván a dolgok, legezészerűbb volna az az állapot, hogy az iskolai ifjúság rendszeresen, bizonyos meghatározott időközökben tömegesen jusson fürdéshez és uszáshoz. Evégből szükséges, hogy saját, megfelelő nagyságu és tágas fürdőhelyiségekkel birjon, melyek az egész tanéven át és a nagy szünidőben is a tanulóifjúság rendelkezésére állanak. Ily iskolafürdők létesítése a fővárosban szavakkal alig megmagyarázható fontos következményekkel és üdvös hatással lesz nemcsak a fővárosi tanulóifjúság testedzésére és egészségügyére, a nagytársadalom köz-tisztasági állapotára is. Ugyanis az alsóbb néprétegek iskolaköteles gyermekei, sajnos, nemcsak, hogy nem szoktak fürödni, hanem még a mindennapi mosakodásukat is nagyon felületesen végzik. Az iskolafürdőkben folytatott módszeres fürdés és uszás által az ifjúság bizonyos tisztasághoz szokik majd, amely tisztaság idővel jótékony hatással lesz a családi környezetére és annak tisztasági állapotára. Az alsóbb néprétegek ilyformán megszokják a víz és a szappan használatát s tisztaságban s a műveltség erkölcsi felfogásában is fejlődni fog. Ha a tanulóifjúság kora fiatalágától fogva hozzászokik a tisztasághoz, úgy későbbi korában is megtartja a szokást, amely szinte természetévé válik s a következő új nemzedék előnyösebb alakulása remélhető.

Ha pedig tekintetbe vesszük, hogy a fennemlített mellett az egész tanulóifjúság elsajátítja még az uszásnak az életre rendkívül fontos és szükséges mesterségét is, úgy az iskolafürdők intézményének szinte páratlanul álló fontossága világosan áll előttünk.

Javaslat a Budapest székesfőváros területén építendő 7 iskolafürdőről:

Minden iskolafürdő telkének mellő részén, az utcza homlokzatán a teleknek kellő értékesítése céljából egy-egy három emeletes bérház fog állani, a telek hátsó részében terül el maga a fürdőház felhuzható üvegfedéllel. A fürdőmedenceze $3\frac{1}{2}$ m. hosszú és 10—12 m. széles.

A 7 iskolafürdőre szükséges és megfelelő nagyságu telkeket a székesfőváros, mint teljesen ingyen telkeket bocsát az építető rendelkezésére, midőn pedig a fürdők a bérházakkal együtt használatra teljesen készen fognak állani, az összes épületek azonnal minden ellenérték nélkül, az építkezés összes amortizációs költségeivel megterhelve a székesfőváros tulajdonába mennek át. A fővárosi állami iskolák ifjúságának iskolafürdő-használati joga, csekély ellenérték mellett, örök időkre biztosittatik.

A 7 iskolafürdőnek s vele kapcsolatosan 7 háromemeletes bérháznak építési költségeinek fedezése :

Mind a 7 iskolafürdő kapcsolatosan a 7 bérházzal egyetemben amortizációs kölcsönösszezből építetik föl. Az amortizációs kölcsönösszeg 3 millió 600 ezer koronában állapittatik meg. Ezen összegből felépül 6 iskolafürdő és 6 három emeletes bérház egyenkint 500.000 korona értékben, a 7-ik fürdőház és bérházban berendeztetnék a m. kir. állami tornatanári-képzőintézet s ennek költsége 600.000 korona volna.

A 3 millió 600 ezer korona amortizációs kölcsönösszeg évről-évre egy nagyobb tőkeamat részlet-összeggel fog törlesztetni. Ezen évről-évre fizetendő törlesztési végletösszeg szélszben a fürdőházakkal kapcsolatosan építendő 7 háromemeletes bérház jövedelméből, részben pedig a székesfővárosi községi és állami iskolák ifjusága által minden tanév elején a beiratás alkalmából fürdés és uszás czimén fizetendő mérsékelt díjából fog összegyűjteni a következő módon: Minden tanév elején a beiratás alkalmából a székesfővárosi-elemi iskolai tanulók fizetnek személyenkint 1—1 koronát; a polgári iskolák tanulói 2 koronát a kereskedelmi iskolák tanulói fizetnek 3 koronát, a középiskolák tanulói 3 koronát; felsőbb leányiskolák és leánygimn. tanulói 2 koronát; női kereskedelmi tanf. tanulói 2 koronát; ipariskolák tanulói 1 koronát; polg. és elemi isk. tanító- és tanítónőképzők tanulói 1—1 koronát.

Mivel maga az állam saját polgárainak mindenemü jólétéről minden esetben gondoskodni nem képes, kell és szükséges, hogy bizonyos fontos és a viszonyok által is megokolt esetekben magok a polgárok, jelen esetben magok a szülők sincsenek az állam segítségére oly intézmények létesítésében, a melyek kizárólag saját gyermekeik testi-lelki javát czélozzák.

Minden szülő 1—2—3 koronát feláldozhat évenként ennek a szavakkal szinte kifejezhetetlen fontos és nagy horderejű intézménynek megvalósítására, a mely intézmény áldásában nemcsak a tanuló ifjuság, de maguk a szülők is közvetlenül részesülhetnek. Hány dob ki egy-egy évben, még a legszegényebb család is 1—2 koronát semmiségre, holott a fürdés és uszás czimén bevételezendő 1—2—3 korona fejében minden tanuló az iskolai tanév alatt vagy 20 ízben, a nagy szünidőben pedig hetenkint 3-szor használhatná az iskola fürdőt. Világos, hogy ezen csekély anyagi áldozat fejében sokszoros testet-lelket felüdítő ellenértékben részesül az ifjuság.

Az intézeti igazgatóságok a fürdés és uszás czimén a tanév elején beiratáskor beszédett díjakat minden szept. hó 15-én beszállítják egy kijelölendő helyre, ahonnan mint tőke-kamat törlesztendő részlet beküldetik a kölcsönadó pénzüzetnek.

Az amortizációs kölcsönösszeg törlesztésére fordítanak a fürdőházak telkének mellső oldalán építendő bérházak bérjöv. elmei és a fürdőknek a nagy szünidőben a nagyközönség által használt napijegyek bevétele.

Kimutatás

azon székesfővárosi állami, községi, nagyobb magán- és felekezeti iskolákról, melyek az „Iskolafürdők“ létesítéséhez, „fürdés és uszás“ czimén 1—2—3 koronával a tanév elején hozzájárulhatnak:

A) Elemi iskolák:

I. kerület 8 elemi iskola	4038	tanuló
II. „ 6 „ „	2472	„
III. „ 10 „ „	4921	„
IV. „ 2 „ „	963	„
V. „ 3 „ „	2083	„
VI. „ 14 „ „	11455	„
VII. „ 16 „ „	9993	„
VIII. „ 14 „ „	9690	„
IX. „ 11 „ „	6579	„
X. „ 2 „ „	830	„
összesen 86 elemi iskola			52924	tanuló.

B) Polgári iskolák:

I. kerület 4 polgári iskola	991	tanuló
II. „ 2 „ „	981	„
III. „ 2 „ „	785	„
IV. „ 2 „ „	435	„
V. „ 3 „ „	1179	„
VI. „ 6 „ „	(csak 4 adat)	...	2030	„
VII. „ 11 „ „	5616	„
VIII. „ 5 „ „	2503	„
IX. „ 4 „ „	(csak 2 adat)	...	1172	„
összesen 39 polgári iskola			15692	tanuló.

C) Középiskolák:

I. kerület főgimn.	612	tanuló
II. „ Oszlop-u. érseki gimn.	250	„
II. „ Ferencz József intézet és főgimn.	451	„
II. „ főreál	461	„
III. „ főgimn.	398	„
IV. „ Kegyesrendi főgimn.	696	„
IV. „ főreál	536	„
V. „ főgimn.	637	„
V. „ főreál	658	„
V. „ László-intézet	65	„
VI. „ főgimn.	583	„
VI. „ főreál	480	„
VII. „ István-uti főgimn.	997	„
VII. „ Barcsay-utcai főgimn.	967	„
VII. „ ág. ev. főgimn.	590	„
VIII. „ Mintagimnasium	140	„

VIII. „	Tavaszmező-u. főgimn.		
	és fiókja	--- ---	1200 „
VIII. „	Horánszky-utczai főreál		506 „
IX. „	Reformátos főgimn.	---	511 „
IX. „	Tisztviselőtelep	---	338 „
20 középiskola		özesen 11136 tanuló.	

(Folytatjuk.)

Erkölcsei torna.*

Döbrentey Károly százados.

(Folytatás.)

Dohányzását csak az étkezés utánra csökkenti, ha nem tartotta meg valamely eltökélt szándékát, 1—2 napig, hétig nem dohányzik. A nemi inger csökkentésével nagy befolyással van az étkezés összeállítása, fűszer, sok hus, kelleténél nagyobb adag, az este való ivás stb.-től való tartózkodás igen előnyösen hat.

Az a kérdés már most, hogy lehet ezt a sok jó szándékot valóra váltani. Milyen módok és eszközök szükségesek ahhoz, hogy elhatározásunktól el ne tántorodjunk. Csak ritka kivételes emberek, ezek is rendszerint csak férfikoruk delén, amikor előző gyakorlatok által megedzették akaraterüket, lesznek elég erősek ahhoz hogy önmaguknak tett fogadásukat minden más ellenőrzés nélkül is megtartsák. A nagy többség erre nem elég erős. Nekünk a nevelőknek a nagy többség szokásaihoz kell alkalmazni módszerünket, sőt hivatásunk ideálja az volna, hogy munkánk révén még a leggyöngébbet is egy bizonyos, mentől magasabb, színvonalra emeljük.

Azt hiszem, nincs közöttünk senki, aki állíthatná magáról, hogy minden fogadalmát mindig megtartotta. A legtöbben úgy vagyunk vele, hogy a saját kárunk révén okulva feltesszük magunkban, miszerint a jövőben valamit tenni el nem mulasztunk, vagy valamitől tartózkodni fogunk. Azok, akiket emlékezőtehetségük könnyen cserben hagy, vagy szórakozott természetűek fel is fogják jegyezni ezt és mégis csak kevesen és azok sem minden esetben fogják betartani föltett szándékukat. Ezen feltevésre érdekes példa Kant egy jegyzete: Egy régi szolgájához annyira hozzászólt, hogy minden cselekedetében igénybe vette segítségét és ezért nagy halát érzett iránta. Amidőn a szolga később tulságosan visszaélt ura jószágával, ez őt elbocsátotta, de a megszokás révén mindig rá gondolt, őt hitta segítségül stb. Hogy erről leszokjon, feljegyezte magának: Nem szabad többé régi szolgámra gondolnom. Akiknél a benemertetés oka pusztán feledékenység, azok bizonyos idő múltán tulesnek a bajon, ám sokkal nehezebb azok helyzete, akiknél a kényelem vagy a megszokás oly foku, hogy annak ellenállni nem elég erősek és többkevesebb küzdelem után feladják a csatát és mintegy szegényfoltot érezve lelkiismeretükön, azon igyekeznek,

* A M. Kat. Közl.-ből vesszük át az ügyünket közleről érdeklő kitiünö cikket. Szerk.

hogy ezt elaltassák. Akiknek ez folytonos botlásuk következtében sikerül, azok erkölcsileg elveszett emberek, azokból lesznek előkelő állásban a zsarnokok, alárendeltebb helyzetben a minden célra megvásárolható kreaturák. Általuk terjed a korrupció és ha számuk egy bizonyos mértéket meghalad, tönkremegy az állam.

Természetes, hogy mi nevelők vagyunk elsősorban hivatva ezt megakadályozni és pedig azért, mert mi csirájában fojthatjuk el a bajt, ha tehát e téren mulasztás történik, az elsősorban a mi hibánk. Igen, de hogyan?

Ha most tovább fűzzük előbbi gondolatmenetünket, azt látjuk, hogy az ember, aki önmaga nem tudott urrá lenni rossz tulajdonságain, vagy ennek megszőkása folytán szenvedélye fölött segítséget keres, legjobb barátját fogja felkérni, hogy őt elhatározásában erősítse, buzdítsa, ha félrelép körholja, és igen gyakran eredménnyel is fog járni ez az eljárás.

Az eredmény ez esetben attól függ, kire esett a magában gyenge ember választása. Ha erősre, az eredmény ugyszólván biztosítva van, ha nem, erősségének foka fogja azt megszabni.

Nos tehát legyünk mi ezen támaszok, adjunk az erőnkéből, mely szerencsére olyan természetű, hogy ezen megosztás következtében nemhogy fogyna, de növekszik.

Igen, de fentebb említettük, hogy a segítségre szorulo legjobb barátjához fordul, azok vagyunk-e mi növendékeink szemében?

Mondjuk meg őszintén, hogy csakis a legritkább esetben. Miért? Elsősorban azért, mert idősebbek vagyunk, másodsorban, mert életünk nincsen azon legszorosabb kapcsolatban, amely két körülmény majdnem elengedhetlen kelleke a benső barátság szülte kölcsönös bizalomnak. Már pedig azt, hogy én hazudtam, hogy gyáva vagyok, hogy csaltam, nem fogom másra bízni, mint csak a legmeghittebb barátomra, aki előttem szintén feltárta agya legmélyén rejlő legtitkosabb gondolatait is.

Ha mindezek ellenére is állítom, hogy befolyásunkat majdnem a közvetlenség erejével érvényesíthetjük, azért teszem, mert azt hiszem, hogy minden a módszeren múlik, miként fogok ahhoz. Ha ezt eltalálom, nem fog elmaradni a megbecsülhetetlen eredmény.

Igaz, hogy idősebb vagyok, igaz, hogy nem eszem, iszom, alszom a növendékeim között, de azok ismerik gondolkozásmódomat, kitapasztalták gyengéimet, szóval bármennyire igyekezném őket magam felől kétségben tartani, az aligha sikerülne és így egyeseknek szimpatikus, másoknak közömbös, egy részének éppen antipatikus vagyok. Tanártársam, lévén más agyagból gyurva, másoknak lesz szimpatikus, mint én és így minden tanár a hallgatóknak egy bizonyos csoportját fogja mintegy magához vonzani.

Ezen csoportok kisebbek, nagyobbak lesznek,

változnak, mert talán semmi sem oly változékony, mint a sokaság kedve, rokonérzése, de egy bizonyos ideig az a bizonyos tanár fogja birni hallgatói rokonérzését és ez idő alatt rájuk szinte csodás varázserővel bir. Nos, ezt a varázserőt kell kihasználni ott, ahol szabály, kényszereszköz ugyszólván hatástalan.

Ha az ember maga fölött ur, erkölcsös, mert lelkiismerete csak jóra készíti, akaratereje útján pedig semmi sem kivihetetlen.

Volt egy időszak a Ludovika Akadémiában, amikor minden vasárnap délelőtt minden osztályban jellemképző előadásokat tartottak. Ezen előadások, minthogy ráerőszakolták a tanárookra és hallgatókra, általában nem voltak népszerűek, mindazonáltal emlékszem, hogy volt eset rá, hogy az akadémikusok föl-kérték egy kedvelt előadó tanárjukat, tartana előadást a hét közben esett ünnepnapokon is. A tanárnak ez végtelen jól esett, de bajtársaira való tekintettel nem teljesítette az akadémikusok kérését.

Ha a tanárra, akadémikusra ráparancsolt, ünnepnapot rontó előadást lehetett ily vonzóvá tenni, mennyivel inkább lehetne eredményt elérni akkor, ha az akadémikusok magukválasztotta kedvelt tanáraik ezen választás által megtisztelve, a hétnek rendes munkanapján, oly órában, mely nem volna a szórakozásból elvonva, tarthatnák legjobb belátásuk szerint kiki egyéniségüknek megfelelő rendszerben és csoportosításban, nem előadásukat, de megbeszélésüket.

Ugy képezem ugyanis a dolgot, hogy a tanár összegyűjtene az akadémikusok intézeti életéből, később az intézetből kikerültek életéből epizódokat, azokat hol név említésével, hol anélkül úgy, amint azt a tapintat megkivánná, e mesélné. A mese végén megkérdezné egyik hallgatóját, hogy az adott viszonyok között ő hogy cselekedett volna. Amikor ez elmondotta véleményét, megkérdezne egy másodikat, harmadikat és végül mikor körülbelül mindenféle észszerű véleménynyilvánítást meghallgatott, elmondaná, hogy ő, a tapasztalt ember mit tett volna, vagy mit fogna tenni, ha hasonló körülmények közé jutna.

Ezen fesztelen érintkezési mód még közelebb hozná az akadémikust egyébként is szeretett tanárához, még felbátorítás nélkül is engedelmet kérne arra, hogy egy őt közelről érdeklő esetet felhozzon, arról tanárja véleményét kérje. Az őszintébbek a legtöbb esetben vallják, hogy saját magukról van szó, megszívlelik a tanácsot, követik a jövőben. Ha nehéz helyzetbe jutnak, keresnek analógiát a már hallott események között és ha nem is fogják minden esetben a legjobbat eltalálni, közel fognak ahhoz jutni és így elérjük azt a célt, hogy a fiatal sarjadék gondolkozásmódja olyan lesz, mint a részükre tanáruul és nevelőül kiválasztott mintatisztké.

E tisztek eljárására nézve szabályokat adni, kö-

vetendő programot kijelölni szinte lehetetlen. Ők kézhez fogják kapni az edzett testi kitünő anyagot, annak további formálása, a testi edzettségnek a lélek erősségére való átvitele, az ideáloknak az életben való helyes alkalmazása az ő ügyességüktől fog függni.

Hogy a mentől egyszerűbb dolgokon fogja megalapozni hallgatóinak erkölcsi felfogását, hogy igyekszik nemes versenyt teremteni a lelki tornagyakorlatok terén, hogy ki fog terjedni figyelme arra is, hogy ezek a gyakorlatok ne váljanak öncéllá, sőt egyeseknél az egészségre káros sanyargatássá, hogy később a nehezebb példák meritése végett át fogja kutatni nem egy becsületbíróság porlepte aktáit, az talán emlitenem sem kell.

Igy képezem, hogy sikerülni fog anélkül, hogy az erkölcs szónak még csak fogalmát is megmagyaráztam volna, hogy ugynevezett előadást tartottam volna egy tárgyról, egyszerű, fesztelen megbeszélések révén minden egyesben a jó és nemes iránti érzéket felébreszteni és kizárólag az életből vett példák útján a lehető legderekből embereket, jó hazafiakat, hű katonákat nevelni.

(Vége.)

Iskolák, főiskolák.

Az elemi iskolai zászlóalj haszontalansága. Nagy feltűnést keltett annak idején Balog Dénes kecskeméti elemi iskola igazgató ideája, az iskolai zászlóalj szervezése. Miután Balog igazgató az első zászlóaljat felállította, a fapuskás, katonailag dresszírozott gyermekcsapat annyira tetszett, hogy megbízták őt az ügy országos szervezésével és e célra egy évi szabadságot kapott. Természetesen helyetteséről kellett gondoskodni az iskolánál és Kecskemét városa a helyettes tanító fizetését — minthogy az igazgató katonai célok szolgálatában működött — a honvédelmi minisztériumtól kérte. A minisztérium válasza visszaérkezett Kecskemétre. A leirat kifejti, hogy az iskolai zászlóalj szervezése teljesen fölösleges és semmiféle honvédelmi cél nem szolgál. A minisztérium kiküldöttjei által meggyőződött, hogy valamennyi eddig felállított zászlóalj helytelen irányban működik. Nincs hasznos testnevelés. Nem az izmok erősítésére, hanem csak a szemlélőek tetsző, dekoratív természetű disztingált gyakorlatokat folytatnak és — hogy az egész nem egy edző torna, hanem egy komolytalan és határozottan káros következményekkel járó katonásdi játék. Ezen indokok kifejtése után a honvédelmi minisztérium a helyettes tanító fizetésének kiutalását megtagadta.

Torna. Athletika. Vivás.

A Postások országos versenye A Postások érdeme e verseny nagy sikere és erre valóban büszkék lehetnek. Kitűnő rendezés, nagy mezőnyök, nagyszerű küzdelmek jellemezték e viadalt, szóval mindazon körülmény, mely egy elsőrangú sikerhez megkiváncsolt.

A verseny részletes eredményei a következők:

100 yardos síkfutás junior.

1. Varga Jenő (BEAC)
2. Rády Vilmos (Postás)
3. Podolszky Károly (BEAC)

100 yardos síkfutás.

1. Ondrus István (MTK)
2. Szalay Pál (MTK)
3. Radóczy Károly (MAC)

Súlydobás handicap.

1. Rády Vilmos (Postás)
2. Nyilassy Károly (BTC)
3. Jámbor Ferencz (BEAC)

800 méteres síkfutás.

1. Savniky Teofil (Postás)
2. László Imre (BEAC)
3. Palotai Ottó (FTC)

Távolugrás handicap.

1. Gerenday Géza (BAK)
2. Kell Kornél (BEAC)
3. Kovács Nándor (FTC)
4. Rády Vilmos (Postás)

200 méteres handicap.

1. Rosti Mihály (Postás)
2. Tauber Ottó (BEAC)
3. Száhlener Jenő (MAC)

Gerelyvetés középfogással.

1. Mudin Imre (MAC)
2. Joanovits Szilárd (BEAC)
3. Bányai Miklós (BTC)

1500 méteres síkfutás.

1. Antal János (MAC)
2. Bodor Ödön (Postás)
3. Mudin Imre (MAC)

4 × 100 méteres síkfutás.

1. MAC (Péchy, Szerelemhegyi, Radóczy, Jan-kovich)
2. MTK (Fischer, Rickert, Ondrus, Szalay)

120 yardos síkfutás.

1. Kovács Nándor (FTC)

3000 méteres ötös csapatverseny.

1. BEAC.

Egyénileg: 1. Weissshaus Mihály (BEAC)

2. Holtversenyben: Thomka, Zöllner, Gergely és Kertész.

Negyven méterrel nyerve.

Az Amateur Sport Club május 21-én délelőtt rendezte jól sikerült első atletikai háziversenyét nagy számu k zönség előtt, szép mezőnyökkel:

100 yardos síkfutás.

1. Bihari
2. Bruck
3. Weiszfeld.

220 yardos síkfutás.

1. Holländer
2. Bihari
3. Bihari

Távolugrás.

1. Fischer Rezső
2. Holländer
3. Bihari

Súlydobás.

1. Guttmann
2. Fischer Jenő
3. Hajós Tivadar

Magasugrás.

1. Holländer
2. Bihari
3. Fischer Dezső

Távolugrás helyből.

1. Fischer Rezső
2. Holländer
3. Bihari

Diszkoszvetés.

1. Fischer Dezső
2. Fischer Jenő
3. Hajós Tivadar

400 yardos síkfutás.

1. Holländer
2. Bihari
3. Fischer Dezső

Pontverseny.

1. Holländer
2. Bihari
3. Fischer Dezső.

A MTK ifjúsági versenye. Esős és erősen szeles időben rendezte a MTK az üllői-uti sporttelepen ifjúsági versenyét. Az erős szél igen hátrányosan befolyásolta az eredményeket. Athletikánk ifjúsága azonban így is igen szép eredményeket ért el.

Az üllői-uti pálya minden tekintetben bevált atletikai versenyek céljaira. Sajnos azonban, a futópálya belső és külső széle oly puha még, hogy sprintversenyekben, aki erre a pályára jut, bucsut mondhat a győzelemnek. Ebben azonban a FTC. nem hibás, mert ez egy új pályánál nem kerülhető el.

A 100 yardos síkfutást, az erős hátszelet leszámítva, Quittner igen jó idő alatt nyerte Rajz és Rosenfeld ellen. Szegény Rajz rákerült a belső, puha pályára s csak igazán nagy klasszisának köszönhetette, hogy még ezen a pályán is második tudott lenni.

Az 1 ang. mértf. csapatversenyben a MAC. ifjai canterben verték a MTK.-t, mely egy pillanatig sem tudott a MAC.-ra veszélyessé lenni. Koranek súlyos vereséget szenvedett, amennyiben harmadik lett. Koranekről teljesen beigazolódott a multkoriban írott soraink. Az ifju athleta túl van dolgozva, fáradt s úgy látszik a trainingrendszere sem helyes. Az egyéni győzelmet Kovács László szerezte meg, ki igen szépen s főleg helyes taktikával futott.

A 4×100 méteres stafétét a MAC rövid mellszélességgel nyerte a Postás ellen, A Postások második

futója oly kriminális rosszul futott, hogy közel hat métert vesztett a startnál, hiába volt már ekkor Bakonyi szép futása, ki e hátrányból két métert, hiába Rajz gyönyörű futása, ki a négy métert mellszélességre redukálta. A Postások a versenyt elvesztették, egy vigaszuk lehet, Rajz mint a staféta utolsó embere, oly gyönyörű futást produkált, mint azt ifjúsági versenyzőtől nem láttunk, egy Garancsynak közel négy métert hozni oly eredmény, melyet csak oly klasszis futó, mint Rajz képes.

A versenyen szerepelt handicapok a súlydobást kivéve, kritikán alul rosszak voltak. A 220 yardos síkfutást 23.6, a 400 métert 53.6 mp. (megjegyzendő, hogy e verseny kihirdetésénél egy másodpercczel tévedtek, a helyes idő 52.6 volt), alatt nyerték, ily időeredményeket a scratchmantól követelni, egy kissé merész, de egy kissé sok is. A távolugrást, akárcsak a 220 yardos és 400 méteres handicapot erősen kiérsztett versenyzők nyerték.

A verseny rendezése nem a legjobb volt. A közönség türelmével való visszaélésnek kell minősítenünk, hogy például a 220 yardos handicap előnyeit a versenyszám előtt közvetlenül mérték fel.

VADÁSZFEGYVEREK

Csakis elsőrendű gyártmányok!

! TELEFON !
112 - 69

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
.: utazási cikkek és távcsöveket .:

csekély havi törlesztésre

szállít

! TELEFON !
112 - 69

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

A M. KIR. ALLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest k. p. udvarról. Érvényes 1910. okt. 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest k. p. udvarra. Érvényes 1910. okt. 1-től.

Dél felé				Észak felé			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
1110	5:50		sz.v.	610	12:20		sz.v.
20	6:10			310	12:30		
1502	6:25		gy.v.	8	12:40		
10	6:40		sz.v.	912	12:50		
1002	7:00		gy.v.	1504	1:20		gy.v.
302	7:05			324	1:35		sz.v.
906	7:10			1304	1:40		gy.v.
402	7:20			602	2:00		
1302	7:25			404	2:15		
322	7:30		sz.v.	916	2:20		sz.v.
908	7:45			312	2:25		
606	8:00			24	2:30		
1508	8:10			510	2:40		
506	8:20			1902	2:55		gy.v.
1008	8:25			904	3:20		
408	8:35			304	3:30		
1708	9:00			1022	3:35		sz.v.
306	9:15			326	4:25		
2	9:20		gy.v.	18	4:30		
22	11:55		sz.v.	410	5:10		
				6	5:15		gy.v.
				328	5:20		sz.v.
				508	5:40		
				308	5:55		
				1004	6:15		gy.v.
				518 ⁹⁾	6:15		sz.v.
				330	6:25		
				914	6:25		
				314	6:40		
				26	6:55		
				1706	7:05		
				16	7:15		
				316	7:35		
				1006 ⁹⁾	7:40		gy.v.
				1510	8:00		sz.v.
				918	8:00		
				1912	8:25		
				334	8:30		
				514 ⁹⁾	9:05		
				130	9:25		
				608	9:30		
				1506	10:00		
				910	10:10		
				406	10:15		
				1010	10:25		
				12	11:00		
				338	11:10		v.v.
				614	11:25		sz.v.
				422	11:35		v.v.

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról Dél felé.

332	7:00		sz.v.	Gödöllő
-----	------	--	-------	---------

Dél felé				Észak felé			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
645	4:05		tszsz.	323	12:10		sz.v.
339	5:10		v.v.	609	12:30		
513	5:20		sz.v.	301	12:45		gy.v.
309	5:30			7	12:55		sz.v.
909	5:45			401	1:00		gy.v.
1707	5:45			903	1:05		
19	5:55			601	1:15		
607	6:10			1	1:30		
11	6:25			1901	1:40		
405	6:30			911	1:50		sz.v.
1911	6:50			1301	2:10		gy.v.
319	6:50			315	2:15		sz.v.
1505	7:00			1501	2:40		gy.v.
1305	7:10			23	3:25		sz.v.
507	7:20			325	3:25		
917	7:25			3	6:35		gy.v.
321	7:30			505	6:40		sz.v.
311	7:40			421	6:55		v.v.
27	7:45			15	7:10		sz.v.
1003	8:00		gy.v.	1003	8:00		gy.v.
1509	8:15		sz.v.	1509	8:15		sz.v.
1007	8:20			1007	8:20		
509	8:30			509	8:30		
313	8:45			313	8:45		
13	9:20			13	9:20		
1005 ⁹⁾	9:35		gy.v.	1005 ⁹⁾	9:35		gy.v.
307	9:50		sz.v.	307	9:50		sz.v.
913	9:55			913	9:55		
409	10:10			409	10:10		
5	10:20		gy.v.	5	10:20		gy.v.
21	10:15		sz.v.	21	10:15		sz.v.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Dél felé.

317	5:55		sz.v.	Gödöllő
919	6:17			Kunszentmiklós-Tass

A vonatok INDULÁSA Budapest ny. p. udvarról. Érvényes 1910. okt. 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest ny. p. udvarra. Érvényes 1910. okt. 1-től.

Dél felé				Észak felé			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
148	5:15		sz.v.	114	12:15		sz.v.
122	5:35			160	12:55		
718	5:50			162	1:30		
152	6:00			4114 ⁹⁾	1:50		
4102	6:10			504	2:00		gy.v.
150	6:20			126	2:10		sz.v.
6502	6:35			164	2:15		
102	6:50		k.ost. ex.v.	4108	2:20		
512	7:00		gy.v.	106	2:30		gy.v.
1404	7:05			120	2:35		sz.v.
104	7:55			704	2:40		gy.v.
154	8:05		sz.v.	722	2:45		sz.v.
708	8:15		gy.v.	6504	2:50		
712	8:30		sz.v.	166	4:10		
4104	9:05			130	4:20		
116	9:20			716	4:30		
156	9:40			108	5:15		gy.v.
6508	11:15			724 ⁹⁾	5:40		sz.v.
158	11:20			124a	6:00		
				724a	6:10		
				124b	6:20		
				724	6:35		
				4110	6:40		
				726	6:45		
				1406	6:50		gy.v.
				124	6:55		sz.v.
				170	7:00		
				728	7:35		
				6506	7:40		
				172 ⁹⁾	8:00		
				710	8:05		
				132 ⁹⁾	8:20		
				4112	8:30		
				1408	8:40		
				118	9:30		
				502	9:35		gy.v.
				706	10:15		
				120	10:30		sz.v.
				140	11:10		
				902 ⁹⁾	11:20		k.ost. exprv
				702 ⁹⁾	11:30		

Dél felé				Észak felé			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
145	5:50		sz.v.	15	12:05		sz.v.
723	5:25			133	1:20		
725	5:35			703	1:25		gy.v.
4101	5:50			103	1:40		
139a	5:55			503	1:50		
725a	6:00			159	1:55		sz.v.
147	6:05			4107	2:05		
6505	6:10			161	2:40		
721	6:20			163	3:00		
901 ⁹⁾	6:25		k.ost. ex.v.	6507	3:20		
701 ⁹⁾	6:30			713	4:05		
139	6:35		sz.v.	127	4:10		
1407	6:40			4109	5:00		
217	7:15		tszsz.	215	5:30		tszsz.
709	7:20		sz.v.	165	5:35		sz.v.
501	7:30		gy.v.	115	5:55		
149	7:35		sz.v.	1401	6:20		gy.v.
117	7:40			707	6:35		
4103	7:45			167	6:40		sz.v.
6501	7:50			105	7:10		gy.v.
151	7:55			711	7:10		sz.v.
727	8:05			169	7:45		
131	8:10			4113 ⁹⁾	8:10		
719	8:35			137	8:20		
158	9:10			125	8:50		
705	9:20		gy.v.	107	9:05		gy.v.
1403	9:40			4111	9:25		sz.v.
4105	9:55		sz.v.	6503	9:30		
155	10:2			171	9:35		
715	10:4			1405	9:45		gy.v.
119	11:15			511	9:55		

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről.

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

4002	6:00		sz.v.	Esztergom
4004	8:54			Esztergom

4001	5:53		sz.v.	Esztergom
4003	7:48			Esztergom
4005	10:04			Esztergom